

PALYAZATOK

Minden szó egyszeri beiktatása 16, vastagon szedett betűkből 32 fillér. Pályázatok felvételnek: Sip utca 10. — Hirdetések díja előre fizetendő.

A cigándi orth. hitközség az üresedésben levő metszői (sojchet übojdek) állásra pályázatot hirdet. Megkiváncsoltatik, hogy az illető három orthodox rabbittól kaboló-val birjon, jó bal-titile és bal-kojre legyen. Javadalmazás: heti 25 pengő készpénz, lakás és a szokásos mellékjövendelmek. Kiscsaládu, 40 éven aluli pályázók küldjék pályázatukat alanti címre. Utaköltség csak a meghívottaknak térítettik meg.

Aut. Orth. Izr. Hitközség,
Czigánd, (Zemplén m).

A soproni orth. hitközség pályázatot hirdet egy sojchet állásra. Megkiváncsoltatik, hogy a pályázó מוֹמַח לְרַבִּים וְקוֹרָא וְיִוָּד וְיִוָּד מוֹמַח לְרַבִּים וְקוֹרָא és kitűnő bal-titile legyen. Pályázatok fel-szerelve, három elismert orth. rabbittól nyert kaboló-val, életkort, magyar állampolgárságot, családi állapotot és az eddigi működést igazoló okmányokkal, alulírt elnökiséghez küldendők. A próba-előadásra meghívottak költségeit megtérítjük. Fizetést közös meg-egyezés szerint állapítjuk meg.

Sopron, 1928. február 27.

Dr. Weiler Béla, hitk. elnök.

40 éves, kifogástalan orthodox vallás-erkölcsi életű családapa jó talmudista, orthodox hitközségben melamed, vagy sameszi állást vállalna. Megkereséseket „Talmid-Chochom“ jeligen a kiadó továbbítja.

Fenákel Jónás

zsír és baromfi kereskedése az orth. rabbiság felügyelete alatt. — Napon-ta friss áru házhoz szállítás — Budapest, VII., Kazinczy-utca 52—54. szám. Telefon-hívó J. 334—76. sz.

Orth. kóser של פסח fűszerárak, tej, ecet, cacao, burgonyaliszt, valamint hitközségünk általi Maczeszliszt és macesz hitközségi árban házhoz szállítva

Muncsik Gyulánál

Kazinczy-u. 38. és Vörösmarty-u. 25. Vidéki rendeléseket pontosan esz-közölünk. — Megrendeléseket házhoz szállítok.

Apró hirdetések

Hirdetési díjszabás: minden szó egyszeri beiktatása 13, vastagon szedett betűkből 26 fillér. Apróhirdetések felvétele: VII., Sip utca 10. — Jelíges levelek kettős borítékban, válaszbélyeggel ugyanoda intézendők. — Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők.

Házasság

TIZENKILENC éve közvetít házasságot Nagy Jenő, Rákóczi-ut 57/b. — Telefon (cégnélküli levelezés.)

JOBB VALLÁSOS CSALÁDBA be-nősülne vallási, erkölcsi stb. okokból elvált és ennek folytán existencia (üzlet) nélkül álló 30-as években levő gyermektelen jó megjelenésű intelligens talmid-chochom. Jelige „törekvő“.

KITŰNŐ PARTHIE. Mély vallásos-ságu szép intelligens leányom részére keresek 35—40 éves orth. férfit, lehetőleg talmid-chochont. Lehet özvegy is. Nagy hozományra és jömeneteli üzletbe való be-nősülésre reflektálók küldjék aján-lataikat a kiadóba „Esesz Chajil“ jeligére.

HÁZASSÁGOKAT diszkrétan ered-ményesen zsidó családoknál köz-veletit Glück Gyula Debrecen. (Vá-laszbélyeg.)

NŐÜL VENNÉK gyermekeket sze-rető, orth. vallásos 40 éven aluli intelligens gyermektelen özvegyet Kimerítően részletezett közvetlen, vagy közvetlői ajánlatok „keres-kedő“ jeligére a kiadóba kéret-nek.

Különléte

INTELLIGENS 24 éves rőfös-rővid-árus segéd, részletüzletekben jár-tas, szombattartással állást keres. Feldman Jenő Bicske.

ÜZLETHELYISÉG, nagy világos pincével minden szakmának kül-önösen bornak alkalmas, lelépés nélkül átadó. Klauzál-tér 16.

JÓ KERESÉT! Készítményeink, egy-mint: talesz, favefűlékü ablak-redőny, abrosz, szakajtó, törölköző és vászon, mind kelendő, könnyen eladható cikkek terjesztésére ügyököket keresünk. Erély és szor-galom melletti működéssel, mint-hogy jelentékeny provizóit adunk, a kereset existenciális alappá fejleszthe.ő. Szövöde, Balkány, (Szabolcs m.)

BÁRMILY munkát, úgy szellemi-t, mint fizikai-t vállal állásnélküli fiatalember. Lehetőleg azonnali megkeresést „Segély“ jeligére a kiadóba kér.

EGY TALMUDTUDÓS érdekében. Mint értesítenek bennünket, egy 65 éves igen jeles I a m d o n bete-gen fekszik lakásán a legnagyobb nyomorban. Igazán nemes szív-nek tesz szolgálót, aki támogatást nyújt neki. Értesítést ad vagy küldeményt továbbít „Lamdon“ jeligére a Zsidó Ujság kiadó-hivatala.

Orth. kóser של פסח fűszerárak boszniai szilva, burgonyaliszt, eceteszcenc, ceres, csokoládé, cacao, lekvár, para dicsom, borok, szilvórium, stb. legrégebbi és legmeg-bizhatóbb beszerzés forrása

özv. Schlanger Bertalanné

Budapest, VI., Laudon-utca 7.
Telefon: T. 126-72.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Egész éven át és husvétra is legfinomabb vaj és sajtok. Vidéki megrendeléseket pontosan esz-közölök.

Orth. kóser bor

uradalmi és fajborok

kitűnő tokaji és hegyaljai

sel peszach

valamint szilva és törkölypálinka legolcsóbb árban kapható.

Adler Salamon

hadirokkantnál

Budapest, Dob-utca 24.

Tisztviselőknek 10 százalék eng. Kivánságra házhoz szállítva.

ידיעות צייטונג

ZSIDÓ UJSÁG

A magyar orth. zsidóság hetilapja.

Megjelenik hetenkint egyszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VII., SIP-UTCA 10.
TELEFON: József 425—90.

ALAPITOTTA:
GROSZBERG LIPÓT ז"ל

ELŐFIZETÉSI DÍJ: 1 ÉVRE P 20.—
P 10.—
KÖLFÖLDRE 1 P 22.—
Postaschequekontó-szám: 50.791.

A felsőházi vita frázisai

Március 15-ének, a magyar szabadság hajnalhasadásának előnapján a felsőház is elfogadta a módosított numerus clausus. Ritkán hatott egy parlamenti diskusszió olyan lehangolóan, a gondolkodó zsidóra, mint a megtalált numerus clausust kísérő két napi vita.

Nem a numerus clausus ténylegéről van szó. Ez a törvény az erősebbnek jogán akar a gyengébbnek uralkodni és azt a gyengébb erkölcsösnek elismerni nem fogja, épügy, mint bármilyen kitűnő szofizmákkal rendelkező francia miniszter nem tudja elhárítani Magyarországgal, hogy milyen kitűnő dolog volt Európa egyensúlya és a nemzetiségi eszme diadalra juttatása érdekében egy kis Trianon!

Es ha a numerus clausus ténye az orthodoxia egyetemét nem is érintené, akkor is meg kell döbenni kivétel nélkül minden zsidónak a felsőházi beszédek nyomán. Mert itt nem demagógok kontráztak, hanem főurak, főpapok, egyetemi professzorok nyilatkoztak finoman és előkelően, de nyilatkozataikból kiderül, milyen nagy az elfogultság ellenünk s milyen naiv a fel-fogás, amidőn a zsidóság gazdasági elnyomásától várják a kereszténység gazdagodását. És bármilyen gyönyörű volt Balta Zár Dezső fejtegetése a tanszabadságról, Berzevicy Albert liberális hitvallása, bármilyen önértéken hangzott Glucksthal Samu állásfoglalása és a dolog velejét megkapó Löw Immanuel beszéde, a mai helyzetet és a közeljövő perspektíváját mégis csak a Telekiek, a Szilyek megnyilatkozása világítja meg.

Nem tudjuk, miért is higitoták fel a numerus clausust? Egyelőre

nem látjuk semmi más hasznát, csak azt, hogy alkalmat adott a finom és kevésebb finom — zsidózásra. Azt mondják ugyan, hogy a törvénykönyvből eliminálták a zsidóság faját és ismét felekezett vagyunk. De ez a disztinkció a zsidógyűlölet számára ugyanolyan, mint a tróntörzstörvényjavaslat a legitimistáknak. Milyet valahol jogszabály lehet, hogy a zsidó faj szabad viszszenyomni, akkor a felekezeti át-vignettázás nem sok védelem — angol flastrom egy infekcióra.

A felsőházi szónokok egy része különbséget tett asszimilált és nem asszimilált zsidók között. Az előbbieket elött meghajtották zászlójukat. E frázis azonban teljesen nélkülözi az őszinteséget. Hogyan? Hát a dunántúli atrocitások nem olyan zsidóréteget sujtottak, a mely réteg teljesen asszimilálódott az elzsidólanodásig? Hisz az volt a legnagyobb tragikum, hogy azok a balatonmelléki névleges zsidók csak akkor tudták meg, hogy zsidók, amikor az u. n. felelőtlen elemek eszükbe juttatták ezt nekik!

Szóval a nem asszimilált zsidók miatt kell a numerus clausus és mert ezekből kerültek ki a Gallilei egyetemi kör tagjai? Hiszen a Gallileisták egészen a kitérésig elváltak asszimilált és egy sem volt közöttük, aki vallásos zsidóként élt volna. Epen azért teljesen értelmetlen a mit az egyik gróf patétikusan kijelentett, hogy: ő a nyugati zsidót kedveli, a keleti nem. De hiszen az ominózus gallileisták zsidórsze csupa u. n. nyugateurópai izraelitákból állott(?) Viszont az is biztos, hogy a numerus clausust megokolni egyszerre gallileistákkal és a galicis-

tákkal nem egyéb, mint a farkas és a bárány mesebeli párbeszédnek a variációja.

De ha a numerus clausus maga az orthodoxia zömére talán csak elméleti kérdés, egészen a bőrünk-re megy az, amit a gazdasági numerus clausus-ról beszéltek. Az első nemzetgyűlés frazeológiáját elevenítette fel a cisztercita igazgató, a müegyetemi rektor, a kiváló földrajz-politikus, a pápai prelátus. Valahogy úgy képzelik a dolgot, hogy az egyetemi ifjuság kiküldöttjei hatósági segédlettel végig vonulnak az uccán és a zsidó üzletekből, műhelyekből kiválogatják az 5 százalékot és a többit elveszik és azt gondolják, hogy mihelyt keresztül viték a numerus clausust az üzleti életben, akkor bekövetkezik az áldás és boldogság.

Amidőn a Misna (Szejtő utolsó fejezete) leírja azt a korszakot, amikor nagy lesz a drágaság, amikor az erkölcsi szempontok elhomályosulnak, amikor az arcátlan-ság fog dominálni, amikor az ifjuság fogja irányítani az öregeket, azzal fejezi be: nem t a m a s z k o d h a t u n k m á s r a , m i n t é g i A t y á n k r a . A felsőházi disputa is rendkívül szomorú képet ad a mi góluszunkról és csak az avigaszunk, amit a Misna hangoztat felénk. Bizzunk égi Atyánkban, aki nem a numerus clausus arányában és irányában fogja Izrael életlehetőségét megszilárdítani.

Jövés hócir novél cic, üdvar elojkénü jóküm leajlom — és el-szárad majd a frázisok füve és szóvirága, de az Ur igéje megmarad örökké.

A márciusi ünnep a budapesti orth. hitközségben

— Saját tudósítónktól —

A budapesti orthodox hitközség a Kazinczy-utcai templomban csütörtökön ünnepélyes I-tentiszeletet rendezett az 1927. 31. t. c. által nemzeti ünneppé nyilvánított március 15-ike alkalmából. A zászlódszót öltött zsinagóga megtelt áhitatos közönséggel. Megjelentek a hitközség elöljáróságai és képviselőtestülete, valamint a hitközségi intézmények képviselői óbudai Freudiger Ábrahám elnökkel az élükön.

A központi irodát dr. Reiter Imre képviselte.

Hartmann Dávid főkantor mesterien recitálta kórusal a márciusi imát, valamint a 67. 100. 117. és 150. zsoltárfejezeteket. Utána a frigidus el lépett Sussmann Viktor rabbi és a nyitott székrény előtt a magyar nemzet boldogulásáért egy igen klaszikus stílusú, a régi királyfőházakra emlékeztető héber imát mondott, amelynek tartalmát a következőkben adjuk:

Aki királyoknak segítséget, fejedelmeknek hatalmat juttatsz, aki egykoron Dávid szolgádat véstől megóvtad, aki utat egyengetsz a tengeren, örvényt hatalmas vizek árjában, Mindentehát I-tenünk! áldjad, őrizd,

ővjad, segítsed dicsőséges és szeretett hazánkat, Magyarországot, áldjad vezetőit, vezéreit, az ország tanácsosait és lakóit, hadd illesse a szeretet mennyei harmatszeppje, hadd termékenyítse a jog és igazság égi esője a dicsőséges magyar nemzet szívét, egyesítse hazánk összes fiait, hadd létesüljön közöttünk a nyugalom és béke frigidus, a biztonság és bizalom szövetsége.

Legfelségesebb Királyunk! irgalmadban éltesd a nemzet ve-

zéreit, őrizd őket bajtól, véstől, kártól, védj bennünket ellenségeinktől, vidd diadalra ügyünket, plántálj az ország törvényhozói szívébe jóindulatot Izrael ügye iránt.

Vajha eljönne az ő napjaikban és a mi életünkben Jehuda segítsége, Izrael biztonsága, Cion megváltása.

Ugy legyen, Omén.

Sussmann rabbi megható imája után a Himmusz akkordjai mellett fejeződött be az ünnepély.

Szombat helyett szerda

Annak a nagyhorderejű szociálpolitikai ujtásnak, amelynek megindítója Korein Dezső székesf. törv. hatósági bizottsági tag volt és amelyet a »Zsidó Ujság« a múlt év nov. 18-i számában méltatott, első eredménye Budapest Székesfőváros tanácsának következő határozatában jut kifejezésre. A határozatot teljes egészében szószerint közöljük és ez alkalommal ezen orsz. közp. bizottságunk illusztris tagját szívélyesen üdvözljük jejasér kojchoj vechéloj! Ezen határozat a szé-

kesfővárosi üzemek 27.000 munkására szól.

Budapest Székesfőváros Tanácsa 3677/1928. XII.

Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságának közgyűlése az 1928. évi költségvetést megállapító 1500/1927. kgy. számú határozatával Korein Dezső bizottsági tag indítványára utasította a tanácsot, hogy intézkedjék, hogy a székesfőváros üzeménél és intézményeinél alkalmazott munkások hetibére szombat helyett a hét egy másik köznapján fizetessék ki és hogy keresse meg a tanács a Magyar Munkaadók Központját, hogy a kebelében levő gyári és ipari üzemeket hasonló intézkedésre felkérni sziveskedjék.

A tanács a közgyűlés ezen hatá-

rozatának eleget téve ezennel elrendeli, hogy a főváros összes üzemei és intézményei a jövőben a bérfizetést egyöntetűen szerdán délután, a munkaidő befejezése után eszközöljék.

A tanácsnak ez a rendelkezése a folyó év 13. hetében lép hatályba, úgy, hogy az első ujonnan megállapított egységes bérfizetési nap március hó 28-a lesz.

Az első egységes fizetési napon történő bérfizetésre a tanács a következőképen rendelkezik:

Azok az üzemek és intézmények, amelyek eddig hétfőn, vagy keddén fizették ki a munkabérekét, a fizetési napot átteszik szerdára és az ekképen előálló kettő, illetve egy napi munkabértöbbletet is kifizetik. Ahol a kifizetés eddig is szerdán történt, ott külön intézkedésre szükség nincs.

Azoknál az üzemeknél és intézményeknél, ahol a kifizetés csütör-

tökön, pénteken vagy szombaton eszközöltetett, az első egységes fizetési napon a heti munkabérnek 75 százalékát kell kifizetni; ezáltal az üzem, vagy intézmény fél napi, egész napi, illetve egy és fél napi munkabért előlegez. Az előleget három egymásután következő héten három egyenlő részletben kell levonni.

Ezen átmeneti intézkedésekről az érdekelt alkalmazottakat megfelelő módon értesíteni kell.

Utastítja a tanács a székesfőváros összes üzemének és intézményeinek a vezetőit, hogy ezen határozat rendelkezéseit pontosan tartsák be.

Erről a tanács a tanácsai ügyosztályokat, a kerületi elöljáróságokat, az összes üzemeket és intézményeket, a hivatalos lapban való közzététel végett a Fővárosi Közlöny szerkesztőségét és Korein Dezső törvényhatósági bizottsági tag urat ezen határozat kiadásá-

val értesíti, a Magyar Munkaadók Központjához pedig átiratot intéz.

Dr. Buzáth s. k. alpolgármester.

A kiadmány hitelül:

Budapest, 1928. március hó 6.

ph. Pinter irodavezető.

Orth. kóser buffet
Niszel L. vezetés alatt.
Tauber vendéglő, Bpest,
Rombach-utca 16. szám.
Borok és felvágottak kaphatók.

בשורת ספר חדש!

בקרוב ימים לא כבודים יצא לאור ספר מהר"ם סופר ממין ההגהות רבי משה סופר זצ"ל, שהיו אבדוקים מענינה ודקוקים מיסאפירעה. כולל חידושי הגדה עתה וקצת מחידושי סוגי ושוית. הרוצה להנות זריו ונשכר בספר הזה ישלח במוקדם האפשרי כיה כתרם מש. או ד' פענא. ואת תלמודי המחבר ז"ע אשר עשות פעלים לטובה לקבץ פראנומערנאמען ולשלוח שמותם וגם כספם לידו המ"ל:

Faber Jakob rabbi, Bratislava (Pozsony), Vödrich 21.

Wesilla moscszer hódít mindenütt

Kitünő minőségű

Hutter szarvas szappan

kóser

kapható minden fűszer- és festékkereskedésben.

Gyártja a budapesti orth. hitközség rabbinátusának felügyelete mellett:

Hutter József szappangyár Olajipar részvénytársaság

Budapest, VII., Erzsébet-körut 6. — Telefon: J. 461-92, 93, 94, 408-92.

Sel Peszach

a bpesti orth. rabbinátus felügy. alatt.

fém, ablak és márvány

tisztítására legalkalmasabb. Kapható mindenütt.

SIDOL

Sel Peszach

burgonyaliszt, kakao, ecelessencia, szilva, szappan, paradicsom, porcukor, csokoládé és összes fűszerárak legolcsóbb gyári áron kaphatók

Fischler Gyula

VII., Klauzál-tér 14. sz.

Orth. kóser.

Az orth. hitközségnél leelőgezett macoszt nálam kivált-hatja.

Stühmer-féle

של סוכה

csokoládé

a bpesti orth. rabbinátus felügyelete alatt. Kapható mindenütt. Viszonteladók az eredeti hechser másolatát kapják.
Gyár: Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 8.

Reich Koppel 90 éves

Örömmel értesítjük olvasóinkat hogy a budapesti orthodoxia lelki-vezére teljes testi és szellemi frissességben betöltötte 90. életévét. A születésnap már erev Rojschojdeskor volt, amelyet azonban mi a család kívánságára elhallgattunk. Csak I p-

zárta után kaptuk a hozzájárulást, hogy (most már 3 héttel a születésnap után az ájinhóra veszálye elmúltak tekinthető s) az örvendetes hirt nyilvánosságra hozhatjuk.

Az esemény méltatását a köv. számunkra fenntartva bensőséges

boldog érzelmekkelelve rebesgetik ajkai a házasozsmát: *Boruch sechehojónü vekijmónü vehigionü lazman haze.*

Jechi adojnénü mojrénü verabénü leojom!

Mit mondott Bethlen és Baltazár Debrecenben?

— A miniszterelnök a statuszkvó szövetség megalakulása mellett —

1927. október havában tudvalevőleg a statuszkvó hitközségek megalakították országos szövetségüket. A *Zsidó Ujság* ezt az alakulást fölöslegesnek tartotta, mert összesen 24 hitközségről van szó. Ezek némelyike (Paks, Tolna) szemmel láthatólag gyengül, mások teljesen a neológia vizein eveznek. Milyen értelme van tehát a külön szervezkedésnek? Igaz ugyan, hogy ez ellen kész az az argumentum: ügyeiket közigazgatási tisztviselők intézik, tehát helyettük majd felekezeti fórum eszközli ezentul az elintézt. De ez csak látszólag van így, mert az ügyeiket a neológ országos iroda igen jól elintézi. A két országos iroda egyértelműleg ellene is volt a statuszkvó iroda szervezésének.

Most a dolog ismét aktualitást nyert, amidőn gróf Bethlen István miniszterelnök debreceni időzése alatt fogadta a statuszkvó hitközségi szövetség küldöttségét. A küldöttség tagjai voltak többek között: dr. Fejér debreceni, dr. Bodor nyiregyházi

hitközségi elnökök, dr. Schléstinger debreceni és dr. Bernstein nyiregyházi főrab'ik. Amint a napilapok megírták, dr. Fejér igen világosan formulázta a statuszkvó hitközségek kérelmét olyan irányban, hogy a szervezet kapja meg a kormányhatósági jóváhagyást. Gróf Bethlen István ezt meg is ígérte.

A lapok szerint a miniszterelnök azt mondta volna a két iroda statuszkvó-ellenes magatartásáról: „erről van tudomásom, de ez nem fog használni”. Mint Debrecenből írják nekünk,

gróf Bethlen csupán azt mondta, hogy a két iroda álláspontja „még nem képezhet akadályt”.

Ugyancsak onnan tudósítanak bennünket, hogy a küldöttséget bemutató dr. Baltazár Dezső püspök azt mondotta: a statuszkvó zsidóság a legnemzetibb és leg-hazafiasabb zsidóság-hoz tartozik,

nem pedig azt, amint a lapok írták, hogy „a statuszkvó hitközségek zsidósága a legnemzetibb és leg-magyarabb zsidóság”.

A debreceni audencia után tehát számolni kell a statuszkvó szervezet megalakulásával. Most már nekünk orthodoxoknak résen kell lennünk, hogy

az új szervezet ne tekintse magát a magyar zsidóságot boldogító unifikáció kiindulási pontjának,

— amint ez dr. Fejérnek a miniszterelnökhöz intézett beszédéből kitétnik, — mert akkor újra testvérharcot fog előidézni, amire semmi szükség nincsen.

Orth. kóser sel peszach!

A husvéti Rádió Pótkávét

mely

Paszkusz Károly, Csorna közreműködésével és főfelügyelete alatt készül, ismét kapható fővárosi és vidéki üzletekben.

Megrendelési hely:

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. szám

ORIENT R-T.

Rádió pótkávét-osztályán.

Telefon: József 26-50 és 23-51.

Zsidó mese

Nagy csata dult Ukrajna síkságain. A gruzok megtámadták a szabadon élő ukrainai parasztokat és igájuk alá akarták őket hajtani. A földművelő ukrainai azonban szerette szabadságát és inkább feláldozta magát, minthogy rabszolga módra tengesse életét. Akkoriban a nép teljes egyetértésben élt a zsidókkal. Így érthető, hogy a gruzok támadásánál ők is a védők sorában harcoltak. A nagy csatát megnyerték. De sok, nagyon sok vérbe került. A gruzok futva menekültek, de ez a győzelem nagy áldozatokba került. Különösen Smichovichben nem volt olyan család, melynek ne lett volna halottja.

Sok hulla fedte már hetek óta a csatateret. A pestis fekete szárnyakon közeledett és nem volt senki, ki a temetetlen holttesteket eltakarítsa.

Egy paraszt járkált a holttestek között.

Fiát kereste. Elakarta temetni. Ép lehajol egyhez, mert azt hitte, hogy az a fia, mikor hirtelen hangot hall. Körülnéz. Nem lát

senkit. Csak halottak vannak körülötte. Halva fekszenek már egy hete.

Remegett a félelemtől, mikor a holttest fölül azt hallotta «Sema Jis zroé». A paraszt tisztán kivette, hogy ez nem volt amolyan emberi szó. Így csak az angyalok, vagy szellemek beszélnek. A halálfélelem erőt adott agg lábainak és elkezdett futni a falu felé, őt is megszólitották...

Nagy izgalom támadt a faluban. Összegyűltek és kiindultak a harcmezőre, ahol az öreg paraszt szerint feltámadtak az elesett hősök.

A falu szent életű zsidó rabbija Sáje, ahogy meghallotta ezt, a nép után ment kifelé.

Tényleg úgy volt, ahogy az öreg paraszt mesélte. Mindjárt amint kiérkeztek, hallották a beszélgetést, de félelmükben elfutottak. Egyedül az öreg Sáje maradt ott beszélgetni a holt hősök szellemeivel.

Egy hang szólalt meg:

«Laj ómüsz ki echje —

Nem! Nem halok meg! Még élni akarok és I-tent dicsőíteni».

Majd egy másik:

«Lajhamészim jehalel ü...»

— Nem a holtak dicsérik I-tent és nem azok, kik sötétségbe szállnak».

Sáje rabbi leborult a földre és imádkozott.

A nép messziről figyelte. Minél tovább imádkozott, annál kevesebb hang hallatszott a csatamezőn.

A szentéletű Sáje imájával felsegítette a vergődő lelkeket a Tiszta Lélek csarnokába.

És a harcmezőn ismét csendes lett minden...

Budapesti Nemzetközi Vásár

1928. április 28-tól május 7-ig

Kereskedőknek, gazdáknak, községeknek legjobb bevásárlási alkalm.

50 százalékos utazási kedvezmény

a magyar vasutakon és hajózási vállalatoknál. Külföldön 25-50 százalékos kedvezmények. Részletes felvilágosítás és vásárigazolvány kapható **Budapestben: a Vásárhoz** dánál, V., Alkotmány, utca 8.

Orth. kóser sel peszach

STELLA sütőpor VANILLIN cukor

Ára 22 fillér, viszonteladókknak 15 fill. STELLA-gyár Budapest, VII., Rotenbiller-utca 46.

Wesilla mosás a legtakarókosabb

Palesztinai **bor** (Erec-Jszoel-Wein) kapható

Zucker Mózes orth. kóser borpincéjében **Rombach-u. 5** ugyszintén mindenféle asztali és tokaji borok kóser sel Peszach
Telefon J. 422-86. Nagyban és kicsinyben. Telefon J. 422-86.

Orth. kóser sel peszach kizárólag saját szüretelésű borok és tokaji fajborok, Erec Jiszoel karmel-borok legolcsóbb árban kaphatók, nagyban és kicsinyben, házhoz szállítva
Weisz Mendel-nél, Bpest, Wesselényi-u. 20. (Kazinczy-utca sarok).

Legrégibb, legolcsóbb, legmegbízhatóbb

orth. kóser sel peszach fűszerárak.

Saját töltésű borok és pálinkák. — A világhírű

L. Schmerling zürichi dobozsajt vezérképviselője

Saját pörkölésű Papper-kávékeverék különlegességek. Naponta postai szétküldés. Nagyban és kicsinyben

Papper Dezső, Budapest, VII., Dob-u. 19

Alapított 1906-ban.

Főlerakat a híres **BARBIEN** borotváló porból.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy gyáramban új osztályt nyitottam a legfinomabb és legizletesebb

orth. kóser nápolyi

gyártására. — — — — — **Eszközöljön próbarendelést!**

Wesiz Mór keksz-, kétszersült és teasütemény-gyára

Budapest, VII., Dob utca 22.

Telefon: József 423-65.

A lengyel parlamenti választások és a zsidók

A múlt vasárnap lezajlott szemválasztások a lengyel-zsidó politikai élet szempontjából nagyon fontosak. Pilsudszky tábornagy, a jelenlegi liberális miniszterelnök a lengyel antiszemita pártokat kiakarta küszöbölni, ami nagy részben sikerült, mert az előbbi szemválasztásban 214 antiszemita képviselő ült, most összesen 75. Ezzel szemben Pilsudszky pártja 128 mandátumot nyert és a demokratikus elem 107 képviselővel vonul be. A nemzeti kisebbségeknek 90 mandátumot sikerült elnyerni. Ezek közt 10 zsidó van. Lengyelországban ezelőtt 33 zsidó képviselő volt, de a mostani választás előtt vizsaly ütött ki a zsidóság körében. A radikális cionista Grünbaum képviselő azt ajánlotta, hogy a zsidók a nemzeti kisebbségek blokkjához csatlakozzanak

és ennek keretében folytassák le a választási küzdelmet. Ebbe sem az orth. „Agudasz Jiszroél” sem a szélső szocialista „Bund”-párt nem akart belemenni. De ellentétbe került Grünbaum a keletgalíciai cionista képviselőkkel is, akik tudták, hogy a régi monarchia területén élő zsidóságnak, amely egykor polgári egyenlőséget élvezett (legalább nagyjában és legalább papíron), nem kell a belpolitikában a „nemzetiségi” eszme, legfeljebb a népi gondolat az egyetemes zsidóság ügyeiben. Így történt azután, hogy sem az orthodoxia, sem a szélső szocialista párt nem kapott mandátumot. A nemzetiségi kisebbségi block keretében 7 képviselőt választottak a Grünbaum-pártból és Kelet-Galiciában 6 cionista képviselő nyert mandátumot. A maradék szava-

zatok alapján talán még egy-két mandátum jut a zsidóságnak, de annyi már biztos, hogy kimondott zsidó program alapján a mult-kori 33 képviselő helyét legfeljebb 15 foglal helyett a szemválasztásban. De azért kapott még mandátumot több zsidó képviselő a szocialista és a Pilsudszky-listán.

Pilsudszky győzelme összetörte az antiszemita pártokat. Ezt a vereséget előre érezték az antiszemita diákok. Kezdték jeleneteket produkálni, a budapestiekhez hasonlókat és azokat felülmulva. De Pilsudszky megmutatta, hogy a kormány, ha akar, tud rendet csinálni. Nem szavalt az ifjúság iránti szeretetéről, nem várta, míg a lengyel „fiatalságok” leohadnak, hanem elég volt egy komoly intézkedés és a diákok nemzeti „buzgalma” lohadt le.

Választás után a diákok szerettek volna tovább tüntetni. Ki ellen? Pilsudszky ellen nem mertek, tehát az ellen tüntettek, hogy Lemberg 2 zsidó képviselőt választott. Diákzavargások voltak

Wesilla egyszerű kifőzéssel fehérre mos

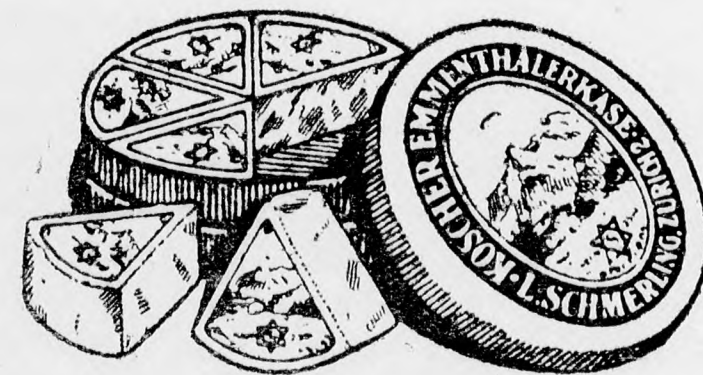
A legelismertebb orth.

כשר של פסח

dobozos Ementháli sajt

magyarországi vezérképviselete:

Papper Dezső

Kapható mindenütt! Budapest,

Tartós és könnyen emészthető. VII., Dob-u. 19

Naponta postai szétküldés.

Lerakatok:

Popper Albert

VII., Rombach-u. 15.

Schlanger Bertalan

VI., Laudon-utca 7.

Schwarz Gábor

VIII., Népszínház-u. 42-44.

Referenciákkal szolgál a budapesti orth. rabbínatus.

Lembergben, pogromkísérletekkel, de elég volt egy erőyes gesztus, 7 zajongó letartóztatása és ez ifjúság megtanulta, hogy neki első-sorban tanulnia kell.

A lengyel választások mérlege zsidó szempontból tehát ez: a zsidó képviselők száma csökkent ugyan, de az antiszemita pártok elvesztették tulsúlyukat és a kormány részéről nem lehet oly politikát várni, amelyet az előbbi rezsim kezdett: a zsidóság gazdasági megsemmisítését. Ettől most már nem kell félni s ez érdeklő a zsidó lakosság zömét, sokkal inkább mint a politikai és kulturális kérdések.

Új orthodox ifjúsági egyesülés a fővárosban

Wesilla mosás a legideálisabb

A budapesti orth. polgári iskola agilis igazgatójának és tanári karának kezdeményezésével igen üdvös terv valósult meg. Sok gondot okozott, hogy az iskolát végzett ama tanulóknak a kik nem mentek jelszámba, milyen módon lehetne továbbra is biztosítani azt a vallásos zsidó légkört, melyben az iskolában részük volt és amely egyedül képes a fővárosi élettel járó, vallási szempontból nem előnyös kísérő jelenségek között is, új és erős generációt biztosítani az orthodoxiának.

Dr. Deutsch igazgató vezetésével megalakult az „orth. izr. polg. iskolát végzett tanulók egyesülete”. Néhány hete, hogy az egyesület létesült és az eddigi működése igen szép auspiciummokkal kecsegtet.

Chamiso-ország ünnepét kb. 120 ifjú, a polg. iskola igazgatójának és

tanári karának részvételével, lelkes hangulatban ünnepelte meg. A legutóbbi hetek összejövetelein, melyeknek állandóan közel 100 résztvevője van, dr. Deutsch igazgató és Löwinger Lipót hittantanár tartottak előadást a heti szidráról, a „négy parsó”-ról, a megiláról, stb. És hogy az ifjúság másirányban is képezhesse magát, Reif Armin tanár világi ismeretterjesztő előadást tartott. Emellett az ifjúság maga is, kiváltképpen az egyesület elnöke tartanak felolvasásokat. Ezzel azonban nem merül ki az egyesület működése. Az ifjúság lelkes barátjának Weisz Mórnak jóakaratóból az orth. zsidó népszálat az egyesület rendelkezésére bocsátotta helyiségeit és ezekben rövidesen megkezdődnek a gemore, chümes-rasi s b. vallásos irányú tanfolyamok és ezzel párhuzamosan ismeretterjesztő és kereskedelmi kurzusok.

Az egyesület tagja természetesen csak az lehet, aki a szombatot a legszigorubban megtartja. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy az eddigi kb. 200 növendéke között — a polg. isk. 7 éve áll fenn — nem igen akad, aki ellen e téren komolyabb panasz lenne. Reméljük, hogy ezen egyesület megnyeri a hitközség támogatását is és a hitközség polgári iskolájának, fontos missziójában kiegészítő részévé fog válni. (Az egyesület elnöke Schwarcz Sámuel, alelnöke Mayer Hugó és Goldberger Dezső, titkára Zwiebel Mózes, gazdája Gansel Manó, ellenőrök Weisz József és Goldstein Jenő, jegyzője Vajda Zsigmond.)

Orth. kóser של פסח
la dióbélre
előjegyzéseket elfogadok napi áron.
KÖNIG
diótörő. Ügynök-u. 32. Tel.: L. 976-27.

שר פסח
HUSVÉTI ÁRUT

ez évben ismét készít az ismert kitünő minőségben, szigoruan rituális előírás szerint

Schreiber Simon,

az egri főtszt. főrabbi ur felügyelete alatt, a

FRANCK HENRIK FIAI R.T.

Levelézési cím:

Budapest, VI., Benczur ucca 1. szám.
Telefon: T. 129-19. Főpostafiók: 216.

Cukor sel peszach

A selypi cukorgyár rt., Selyp eztdén ismét gyárt husvétii cukrot a magyarországi aut. orth. izr. hitfelekezeti rendeletére, Silberstein Józsa a főtsztel. váci főrabbi ur felügyelete mellett. — Felvilágosítást a husvétii cukor eladási és szállítási feltételeiről nevezett gyár központi irodája ad:

Budapest, V., Zrinyi ucca 14.

HIREK.

NAPTÁR

Sabosz Vajakhél-Peküde, Adar 25.
Sabosz-Hachojdes
Rojschojdes bencsolás.
Sabosz kezdete (Bpest): 5 ó. 40 p.
" kimenetele " : 6 " 25 "
Csütörtökön Rojschojdes Niszán.

— Nagyváradon már védik a zsidókat. Ugy látszik, a román hatóságok is megelégedtek a decemberi dicstel, programszerű zavarásokat. Legalább erre vall a következő, Nagyváradról vett távirati értesítésünk, amely a következőképpen hangzik: „Vasárnap a román parasztpárt a kormány ellen való országos demonstráló nagygyűlésre gyűlt egybe Nagyváradra. Mivel a hatóságok a decemberi magyar és zsidó-ellenes excessusoktól tartottak, városzerte erősített őrszolgálatokat vezényeltek ki. Különösen megvédelmezték az orth. zsinagógát, amely elé egy század katonaságot vonultattak fel és főt. Fuchs Benjámin főrabbit, akinek lakását 15 katoná védte. — Beavatkozásra örvendetesen nem került sor.“

— **Felkérjük** mindazon t. olvasóinkat, akiknek előfizetésük március 15-én vagy már előbb lejárt, hogy az előfizetést a külön levélben küldött csekken haladéktalanul megújítani sziveskedjenek. Aki netán csekket nem kapott volna, sziveskedjen bármely postahivatalnál (4 fillérért) csekk-befizetéstől vásárolni és azon, 50,791. számra kitéve, (lehetőleg félévi, 10 pengő) előfizetési összeget beküldeni.

— Az Omike-menza elnökszónya elhunyt. Dr. Wittmann udvari tanácsos özvegye meghalt és az Omike igen szép temetést rendezett elnökújének. De az igazság kedvéért meg kell jegyezni, hogy összes lemenő rokonai már nem tartoznak a zsidóság kötelékébe — még formailag sem.

— Palesztináért. Az Agudas Jisroel vezetősége 80 német rabbi aláírásával nagy felhívást bocsátott közre a palesztinai orth. iskolák támogatása ügyében. — Olaszországban a politika és közgazdaság kiváló reprezentánsai részvételével megalakították a Pro-Palesztina szövetséget. A szövetség jegyzője Lattes professor és pénztárnoka: Sacerdobi római főrabbi. (A vallásilag lezüllyött Olaszországtól ez is eredmény.)

— Az első zsidó bírónő. Frankfurtban kinevezték dr. Braunét bírónőnek s legutóbb már tevékenykedett is bírói ornátusban. A kiváló jogász nő vallásos zsidó életmódot folytat.

— A tunisi nagyrabbi R. Nissim Riahi elhunyt a napokban, 78 éves korában. Évtizedek óta mint a tunisi bészidin tagja, csak hetekkel ezelőtt lett Tunis nagyrabbijává választva. — A megboldogult nagy talmudtudós volt és Északafrika zsidóságában magas tekintélynek örvendett.

— Orthodox hitk. tisztviselők kállói gyűléséről. Adar 7-én Nagy-kállón nagyszabású összejövetelt tartottak az orth. metszők és kántorok Schnitzler Fülöp püspökkladányi metsző elnökele alatt. Jelen volt 50 metsző az ország különféle részeiből. A gyűlés a következőket határozta el: 1.) Az egyesület címe: „Aut. Orth. Izr. Hitközségi tisztviselők és alkalmazottak Egyesülete“ melynek főgerincét a kántorok és metszők teszik és mivel az egyesület többségét alkotják, benne a főszerepet viszik. 2.) A megválasztandó elöljáróságban a többségnek a metszők köréből kell kikerülnie. 3.) A bizottság „nyugdíjalap tervezet“ dolgozzat ki, amelyet a miniszterhez felterjeszt, hogy méltóztasson ezt rendeletileg szabályozni és a hitközségekkel elfogadtatni. 4.) Egy „ujonc“ metsző vizsgadíjért tartozik 50 P-t fizetni. A tanulási idő minimálisan egy év.

— Gemilusz Cheszed Székesfehérváron. Adar hó 12-én tartotta meg a székesfehérvári orth. anyahitközség kebelében működő „Sze-

gényeket Gondozó Bizottság“ rendezés évi közgyűlését. A gyűlést Sirausz Miksa bizottsági elnök nyitotta meg. Utánna a bizottság tiszteletbeli titkára Heinrich Rezső olvasta fel jelentését amelyben beszámolt arról a hatalmas munkáról amelyet a bizottság az átutazó szegények részére úgy pénzbeli mint egyéb segélyek címén kifejtett. Bejelenti, hogy a bizottság 4 ágygyal egy szobát bérelt az átutazó szegények részére valamint megszüntetik az eddigi vándorkosztolást, hanem a bizottság egy megbízható privát helyen élmezteteti utalványai ellenében az átutazókat. Ezen bizottság amely már 3 éve működik, az idén deficittel dolgozott, miért is Kálmán Sándor hitk. elnök, aki Heinrich Armin főrabbinak úgy a vallásos élet megvilágítása mint a közjótékonyosság terén mindenkor igaz támogatója, felszólalásában a hitk. legmesszebb menő anyagi támogatását helyezi kilátásba, amiért a bizottság nevében Heinrich Armin főrabbi mond köszönetet. Említésre méltó, hogy a Heinrich főrabbi kezdeményezésére alakult bizottság minden egyes tagja az igazi gemilusz cheszed szolgálatában áll, de különösen Kálmán Sándor hitközségi elnök és Heinrich Rezső titkár munkódése érdemel minden dicséretet.

— Félévi vizsgálatok a pozsonyi jesiván. Mult héten folyt le főt. Schreiber Akiba főrabbi vezetés mellett a jesiva fősiurként előadott tananyagának kihallgatása. Jelen voltak az összes hitközségi és egyleti rabbik, valamint a pozsonyi talmudtudósok zöme. Előzőleg Adar hó 9-én a nagy jesivára előkészítő, R. Boruch Löbl vezetés alatt álló „kis jesiva“ vizsgái tartottak meg a főrabbi jelenlétében. Mindkét vizsgálat örvendetes jelét szolgáltatva annak, hogy hála legyen az Égnek, az igazi zsidó szellemi élet lendületben van a régi vallási metropolisban.

— A mezőcsáti Chevra Kadisa elnökétül Neuwohner Rudolf lett megválasztva, aki már 50 év óta vezet a Chevrát. Alelnök lett Glattstein Aladár, gondnok Gajduszek Adolf, pénztárnok Löwinger Sándor. A választás utáni banketten Altmann főrabbi beszélt tartalmasan.

— Purimi előadások. A pápai Tiferesz Bachurim fényesen sikerült purim-előadást rendezett. Az estélyt Löwenstein Sándor titkár saját szerzeményű, mindvégig szellemes, helyi aktualitásokkal átszótt prologja vezette be. Utána több darab következett, melyben a szereplők és pedig Löwenstein Sándor, Schiffer Géza, Grünwald Hugó, Schiffer Ferenc, Wittmann Sándor, Salamon Géza és Fränkl Béla a közönség színi nem akaró tapsait érdemelték ki. Engel Dezső saját szerzeményű aktuális zsidó dalokat énekelt. A darab betanításának nehéz munkája Weltner Dezső szakavatott kezét dicséri. Az egyesület vezetőségének részéről a rendezés körül, még Herczoy Gyula elnököt Löwenstein Sándort Süsz Dezsőt, Kohn Dezsőt és Hoffmann Benőt illeti elismerés. A befolyt jövedelmet az egyesület egy új otthonának megszerzésére fordítja.

Wesilla mosás a legtakarókosabb

A nagy-kállói talmudisták purim alkalmából szép előadást rendeztek. Színe került: „Suszer mint rebbe“ c. darab. A szereplők Scher Salamon, Steinberger Dávid, Davidovics Izsák, Guttman Ferenc, Goldstein Emánuel, Lebovits Lipót, Weinberger Lajos, Weisz Ignác derekasan kitétek magukért. Az előadás 500 P-t hozott a kállói szegényeknek.

— Haláleset. Félegyházáról vett értesítésünk szerint hirtelen elhunyt a hitközség egyik tekintélyes, jámbor és talmudtudós tagja R. Gersojn Löwinger, 60 éves korában. A mult héten még hitközségi ügyekben Budapesten járt az orth. közp. irodában. Kedden temették nagy részvét mellett, amelyen többek között 18 éves böcher-fia mondott szívtrázó beszédet.

— Angol ujság Magyarországról. Anglia egyik elterjedtebb ujságja, a „Daily Express“ vezércikkben foglalkozik a magyar antiszemita mozgalmakkal az „apostoli keresztvértésverésé“ nevű szövetségről való híradás kapcsán. Nagyon sajnálja, hogy Magyarország megengedi a destruktív törekvéseket. Ha Anglia — mondja ez a lap — politikai és gazdasági tekintetben előrehaladt, úgy ezt annak is köszönheti, hogy nem ismeri a zsidógyűlöletet.

Értesítés!

Értesítjük t. vevőinket s ismerőseinket, hogy

Király ucca 7.

szám alatt

Braun Izsák

ur vezetésével

csemege-üzletet és

füstölthúsáru

lerakatot

létesítettünk, mely fényesen berendezve

f. hó 20-án megnyílik.

Lerakatunkban az összes finom felvágottak, csemegeáruk, gondos és figyelmes kiszolgálásban kaphatók.

Tisztelettel

Skrek Lipót

orth. שאלמי-és kolbászárugár

Budapest, Dob-u. 27.

Telefon: József 424-17.

— Örült propaganda. Rigai jelentések szerint a fehéroroszországi ifju kommunista szervezet megtiltotta tagjainak, hogy a hagyományos szeder-ünnepélyeken résztvegyenek és annak ellenőrzése céljából elrendelte, hogy a tagok kötelesek a peszach estéket a klubokban tölteni.

— Temetői és templomi gyalázók büntetése. A landau törvényszék (Németország) 6—10 heti fogságra elítélt egy 17 és egy 19 éves suhancot, mert Essingen zsidó temetőjébe behatoltak és ott 36 sírkövet feldöntöttek s több síremléket összetörték. — A lüneburgi bíróság ugyancsak most ítélkezett 5 ifju felett, aki a lüneburgi templomot bemocskolta és horogkeresztekkel bemázolta. A főtettes hat hónapra letiltva.

— A ki megérdemli, hogy a hollók megvakítsák. A Páldabeszédek könyve szerint: „aki csufolja atyját s becsmerli anyja homlokáncsát, megvakítja majd a völgy hollói“ Ilyesféle egyéniség lehet Gellin bíró Boroszlóban. A mult évben egy borozóban feltűnt antiszemita kifakadásai által. Amikor egy jelenlevő keresztény képviselő rendutasította, azt kiáltotta: Maga is csak olyan zsidó, tudja, hogy én mért gyalázom a zsidókat, mert ismerem őket, én zsidó családból származom. A veszekedés hevében azután becsmerelte a zsidókat és a minisztereket. E miatt aztán törvény előtt kellett megjelennie. Kiderült, hogy kitért zsidó léte gyalázódik a zsidóságra. A bíróság azután 500 márkára esetleg 50 napi börtönrre ítélte a törvényszéki bírót, aki gyalázta apját becsmerelte anyját és így megérdemelné a hollók által végrehajtandó ítéletet.

— Zsidók mint testi munkások. Algiri jelentések szerint Marokkó zsidóságában a bekövetkezett gazdasági krízis következtében nagy mozgatom indult meg a produktív foglalkozásokba való elhelyezkedésé. Az Alliance Israelite támogatja ezt a törekvést. Felállítottak zsidó ipariskolát és most mezőgazdasági iskolát akarnak nyitni. Az ebben az ügyben összehívott konferencián az egyik szónok rámutatott arra, hogy a zsidó iparos Marokkóban a tengeri és mogadori teherhordó, a sok zsidó tevehajcsár és csónakvezető a legjobb bizonyíték amellelt, hogy a zsidó nem retten vissza a legsúlyosabb testi munkától sem.

Seidner Lipót posztó-, divat-, szövet- és szabókellékek
BUDAPEST, VII., KERTÉSZ-UTCA 43. legességek uri- és női-szövetekben. —
(Király-utca sarok) Telefon: 134-94. Állandó maradék-vásár!
Billiárd- és játékasztal posztók!

— A budapesti Tiferesz Bachurim e heti programja: A Központi Egyesület I. számú termében szombaton d.e. 11:30 Weinberger Armin, d. u. 4:15 órakor אריה הל שבת Raab Márton, utána הל שבת ושליש סעודה. Minden este 8 órakor חובת הלכות és שבת בנה ברה Pfeffer Mór ur. — II. sz. teremben szombat d. e. 11:30 és csütörtök este 8 órakor ברכות Dr. Deutsch Adolf igazg. ur. Vasárnap este 8 órakor הלכות ברכות Paneth Izsák rabbi ur, hétfő este 8 órakor הלילות ויום טוב ויום ראשון és יום שני Rosenbergs Izsák ur. Szerda este 8 órakor קישע ויום שני Trach, Herzog Lipót ur. Minden reggel 6:30 órakor Hilchojsz Peszach Blau Lipót ur. Reggeli ima hétköznapokon 7 órakor, szombaton 8 órakor kezdődik. A Központi Egyesület helyiségei hétköznap 7—10-ig, szombaton és vasárnap egész nap nyitva vannak, ahol az egyesület könyvtára és az összes bel- és külföldi zsidó irányu hetilapok az ifjuság rendelkezésre állanak. — A ifjuság rendelkezésre állanak. — A IX. kerületi Tiferesz Bachurim (Tompá-u. 34. fszt.) fiókegyesületben vasárnap d. u. 2 órakor משל, héber írás és nyelvtan, szerda este 8 órakor הלילות ויום טוב Paneth Izsák rabbi ur. Hétfő este 8 órakor קישע, kedd este 8 órakor חובת הלכות és csüt. este 8 órakor heti szidra ismertése, Eckstein Wolf ur. A helyiség minden este 7—10 ig, vasárnap 2—10-ig nyitva van. — A budapesti ifjuság figyelmét ezuttal felhívjuk előadásaink pontos látogatására. Vendégeket szivesen látunk.

Az egyesületben e héten igen figyelemreméltó vendégszónoklatok hangzóttak el. Reich Sámuel verbói főrabbi és Pollák Mór rabbi (Nagyváradról) tartottak nívós, tartalmas drósekat.

Uj halcsarnok
a főváros szívében. Elsőrendű, mindenféle legfrissebb élő hal, legmérsékeltébb árban. Nagyobb vásárlásnál, lakodalmak, szüdek részére nagy árengedményt nyújtunk és kívánatra házhoz küldjük. Vidékre postán szállítunk.
Teller és Grosz
Rombach ucca 4.
Telefon-hívó: J. 422 - 86.
Szombat és ünnepnap zárva.

Megérkeztek külföldről a tavaszi divatkülönlegességek!

Szövetek, selymek legnagyobb választékban.

Csipke, szalag, rövid és kötöttáru, valamint ruhadiszekben külön osztály, a szenzációsan olcsó áraitól közismert

Spitz Herman
áruházában
Budapest,
Erzsébet-körut 34.
Szombat és ünnepnap zárva.

A zsidó szétszórás. Az argentiniai Buenos Airesben zsidó kivándorlók számára munkaközvetítő iroda működik. A zsidó bevándorlók száma egyre növekszik és így több ottani városban nyíl meg ily iroda. — U.uguay államba most érkezett egy nagyobb számú zsidó kivándorló. A Berlinben működő »Hicem« zsidó kivándorlók segélyegylete utján mezőgazdaságban helyezkedtek el.

— Bort prédikál és vizet iszik. Streicher bajorországi antiszemita képviselő egy este két óráig tartó, lázító és gyűlöletesen becsmérlő beszédet tartott a zsidók ellen. Másnap megjelent a bajor tar ományi gyűlésen, ahol a kultuszárca tárgyalásánál arról volt szó, hogy a bajor zsidó hitközségeknek szubvenციót adjon az állam. Meg is szavaztak 60.000 márkát. Azok között akik a javaslatot elfogadták a fentemlített Streicher is volt.

Nagy szerencse érheti, ha sorsjegyet vásárol Weisz Béla és Tsa Bankházában, Budapest, VII, Dob-ucca 9. Felhívjuk olvasóink b. figyelmét a cégnek lapunk jelen számában közzétett hirdetésére.

Az ország legrégebbi szakmabeli gyára a Stella sütőpor és vanillincukor gyár. Közismert készítményeit a husvéti ünnepekre a budapesti aut. orth. hitközség hechserejével hozza forgalomba.

— Az orth. zsidóság régi vágyát teljesítette a világhírű Hutter szappangyár, amidőn elhatározta, hogy ruhamosásra való híres „szarvas” márkájú szappant kőser minőségben is előállít. Rengeteg rituális száló szűnik meg, ha hőlgyeink kizárólag ezen szappant használják. Kérjenek tehát mindenhol „Hutter szarvas szappan kőser”-t!

— Teát Peszachra csakis olyat használjunk, amely a budapesti orth. rabbinátus felügyelete alatt lesz forgalomba hozva. Erre vonatkozólag felhívjuk t. olvasóink figyelmét a Krausz és Weisz cég alanti hirdetésére.

TEA
אריה הל שבת

Peszach ünnepeinkre ezidén is forgalomba hozzuk az aut. orth. izr. hitközség rabbinátusának ellenőrzésével, kizárólag általunk importált peszach tea különlegességünket 3, 6 és 12 kg-os originál, vászonba burkolt, lezárt és lepecsételt ládákbán. Megbízhatóságunkról referenciákkal szolgál az aut. orth. izr. hitközség rabbinátusa

כלי שומחש המץ וצביעה
Krausz L. és Tsa és Weisz Gyula
Teaimportőrök Bpest, VI. Teréz-krt 9
Szombat és ünnepnapokon zárva.

Megjelent
a mult évben óriási tetszést aratott
Hagada
második javított kiadása, legdiszesebb kiállításban, színesen illusztrálva **Dr. Singer Leó** kiváló tudós rabbi fordításában. Kapható az összes könyvkereskedésekben. Kiadja
Schlesinger József
Budapest, VII, Király ucca 1. sz.
Telefon József 414-97.
Ára díszkötésben 10 P
postai szállítással együtt.

Orth. kőser משה של
A **Peszach** ünnepekre fűszer-árúk és italok Budapestén az országosan elismert

SALCZER TESTVÉREK
V., Visegrádi-utca 26. sz.
Telefon: Lipót 989-15.

fűszer- és csemegeáru-kereskedésében paradcsom, ugorka és lekvár a legelőnyösebben és legmegbízhatóbban szereshetők be. A budapesti aut. orth. izr. hitk. משה של elárúsító helye eredeti hitközségi árakon. Pontos kiszolgálás. — Rendeléseit kívánatra házhoz szállítjuk.

Orth. kőser vendéglő
Szegeden.

Tejes és husos hideg és meleg ételek állandóan kaphatók. Kizárólag mekői vágást használók. — Referenciákat a makói orth. rabbinátus nyújt. — **BLAU IZSÁKNÉ (Makóról)** Szeged. Somogyi utca 20. sz.

Orth. kőser sel peszach FÜSZERÁRUK
Orth. hitközségi מצות és tej-árúsítás.
Legelőnyösebb bevásárlási forrás
GUTLOHN ZSIGMOND
Paulay Ede-u. 28. (volt Szerencsen-u.)
Elkülönített helyiség!
— Rendeléseket házhoz szállítjuk. —

Husvéti szilvórium.
Felhívjuk a viszontarúsítók figyelmét szatmármegyei főzdenkben
Jungreis z fehérgyarmati orth. főrabbi ellenőrzése mellett főzött és bizonylatával (hechsere) előt kitűnő minőségű
husvéti szilvapárlatunkra
melyet 40—160 lt. őr tartalmaz, szabályszerűen lepecsételt hordókban ajánlunk vételre.
Gschwindt-téle gyár r.-t.
Budapest, IX., Ipar-u. 15-21.
Telefon: J. 350-03.

Orth. kőser bor
uradalmi és fajborok
kittűnő tokaji és hegyaljai
sel peszach
valamint szilva és törkölypálinka legelőnyösebben árban kapható.
Adler Salamon
hadirokkantnál
Budapest, Dob-utca 24.
Tisztviselőknek 10 százalékos eng. Kívánságra házhoz szállítva.

Megbízható smuraliszt
kapható jutányos áron
Hengermalom Gőzfűrés
r.-t.
POROSZLÓ.

A budapesti aut. orth. izr. hitközség felügyelete alatt termelt

husvéti orth. kőser palacktej és tejtermékek
Kaphatók és megrendelhetők összes fióküzleteinkben és az orthodox izr. fűszerkereskedőknél
Budapesti Központi Általános Tejcarnok Részvénytársaság

Husvéti משה של áruk
orth. rabbinátus hechserejével.
Excelsior pörkölt kávéra és egyéb
husvéti cikkek
vizsonteladók kérések árajánlatainkat.
Wertheimer és Frankl
Budapest, V., Hold-utca 8. sz.

A közelgő Peszach alkalmával van szerencsem kittűnő minőségű orth. kőser משה של boraimat ajánlani. — Állandóan rakáron tartok egy I.-rendű tokaji, valamint jó zamatu pecsenye és asztali borokat a legelőnyösebben árban nagyban és kicsinyben.
GEZOVITS VILMOS borpince, VII., Klauzál-tér 16.
Telefon: József 414-69.

Nagy szerencsében részesülhet,
ha nálunk vesz részt az osztálysorsjátékban
Főnyeremény szerencsés esetben ÖTSZÁZEZER PENGŐ.
Minden második sorsjegy nyer!
Rendeljen tehát a legelőnyösebb sorsjegyet
WEISZ BÉLA és TÁRSA
Bankház Főelárúsítóknál
BUDAPEST, VII., Dob ucca 9.
Sorsjegyek osztályonként
1/1 1/2 1/4
20 P. 10 P. 5 P.
Huzás április 14-én és 17-én
Telefon: J. 423-88.
Szombat és ünnepnap zárva.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos
GROSZBERG JENŐ.
Hoffmann és Társa könyvnyomda
Budapest, VI, Próféta ucca 7.

Rabbi Akivó

Történelmi elbeszélés a jeruzsálemi szentély elpusztulása idejéből
Irt: Dr. Lehmann. Fordította; Dohány R.

3 (Folytatás.)
— Nem úgy, — viszonzá Papus, „ha azt mondom, hogy szerencsétlenségünknek mi magunk vagyunk okozói, úgy azt értem ez alatt, hogy igazságtalanság tőlünk, hogy kivétel akarunk képezni és több akarunk lenni a föld minden népénél. Talán a jeruzsálemi templom elpusztulása még szerencse reánk nézve, ha elhatározzuk magunkat arra, hogy ezentúl különös szokásainkkal felhagyunk. A zsidó állam megszünt létezni. Nincs többé királyunk, sem főpapunk s ezért igyekeznünk kellene a nagy római világ-részbe beolvadni.“

— Tehát azt gondold, — kérde Kalbó Sovúa, — hogy bálványimádókká legyünk?!

— Nem azt, viszonzá Papus, — „én megvetem a bálványokat, s inkább meghalnék, mint hogy Merkurnak kődobással áldoznék ahogy az ő balga bálványozásuk megkívánja. De van más ezer dolog, ezalatt a különöz szokások elhagyását értem. Az egy I-tenbeni hitet meg kell hiven tartanunk, de a többiben római-aknak kell lennünk.“

Kinos csend követé e szavakat; nem értette senki, hogy Papus mit akart szavaival kifejezni s ezé hallgatott mindenki. Ekkor felemelkedett Ráchel s így szólt:

— Engedd meg atyám vendége, Papus, hogy beszédeknek ellene szóljak. — Habár csak tudatlan leány vagyok, kinek talán nem is illik tapasztalt férfiak jelenlétében nézetét kifejezni; gondolom, idősebb férfiaknak van csak jogukban beszélni; de miután látom, hogy beszédedre nem felelnek, tehát kénytelen vagyok gondolataimat kifejezni. Mit, Papus, te azt óhajtod, hogy Izrael adja fel különféle szokásait s csak az egy I-tenbeni bizodalomban különbözzék a többi népektől? Ez távol legyen tőlünk! Jeruzsálem pusztulásával, a nemzetiség kötelékeinek meglazulásával Izrael jövője nincs elveszve! Mi, I-ten választott népe vagyunk és az is maradunk, ő kivetett bennünket Egyiptomból, Ábrahámnak az utódai, Izsáknak gyermekei, ki életét akarta I-tennek feláldozni, Jákob sarjadékai, ki I-ten Ézsau fölött ki-tüntetett. S ha Róma mindentől megfosztott is bennünket — de I-ten tanát nem vehette el tőlünk s e köré kell, hogy még szorosabban fűződ-

jünk, miután a szentély romokban hever s áldozatokkal nem válthatjuk meg a szent oltáron vétkeink feloldását. Mit, elhagyjunk mindent, mit I-ten szívünkbe plántált, a népek közé vegyűjünk s nagy erőneinket, melyeket az Ur örökségül adott, a pogányok vétkeivel cseréljük fel? Ha büneinkkel a szentély pusztulását előidéztük, de azért nem szüntünk meg I-ten választott népe lenni s ha az egek Urához hűek maradunk, úgy jövőnket ismét kedvezőbbé fogja alakítani. Nem volt a szent templom már egyszer pusztva? s akkor rosszabb helyzet volt mint most. A hatalmas Nebukadne-ár őseinket kiűzte e tartományból s a kevésnek, kiknek a maradás meg volt engedve, nem-sokára szókní kelet. Akkor Judea pusztán feküdt, míg I-ten ismét megkönyörült népén s bennünket ide vezérelt. Kik voltak akkor Izrael megmentői? Talán az elpártolt főpapok és próféták? Nem, a szent-tan hű ápolói! Zorubábel és Józua, Ezra, Nechemia s társaik. S nekünk is, csak a szent-tan gondos ápolása, s a parancsok legszigorubb megtartása által fog jövő üdvösségünk ismét felvirágozni!

Büszkén és örömmel tekintett Kalbó Sovúa lelkesedéstől kipirult leányára. Papus így szólt:

— S te a szent-tan tanulmányozásáért így lelkesedsz, melyből pedig nemednél fogva ki vagy zárva!

— Habár a szóbeli tanból ki is vagyok zárva, de azért hivatásunk magasatos, mert a nőké a feladat, hogy a férjeket és ifjakat buzdítsák s a gyermekeket neveljék, hogy egykor a szent-tan fürkészhessék, — viszonzá Ráchel.

— Félek — mondá Papus, — hogy ábrándozol, mely által nagyon megszerve vagy a valóságtól.

— „A római birodalom egész más, mint aminő a Nebukadnecaré volt. A rómaiak a művészetek és tudományok ápolását a görögöktől tanulták és vették át. Az ő bölcsseik megvetik a bálványimádást; Plató és Aristoteles nem hittek a bálványokban. A görög bölcsészet szabadságot ad az embernek, csak azt tenni és csak azt hinni, amit józan esze diktál. Ki egyszer e nagy bölcssek igazságait elsajátította, az az élet minden változásaiban megtalálja a helyes utat: csak az lehet igazán szabad, ki a külső formákat a dolgok lény-

gétől meg tudja különböztetni. Széرت akarom én is népemnél csak is a szent-tan magvát: az I-tenbeni hitet vallani = s a többivel szakítani, azaz hogy mindenki tetteit és gondolatait a körülményekhez képest irányítsa.“

— S azt hiszed, hogy az egy I-tenbeni hit megmaradhat s az I-ten népévé tehet bennünket a parancsolatok nélkül?

— Ráchelnek igaza van — vevé át az öreg Horkinás a szót s így folytatta:

— Mi zsidók, zsidók maradunk s ha egyszer egy részünk elfordult az I-ten tanától, akkor a másik részünk, annál nagyobb kedvvel tér vissza Izrael örökségéhez. Tudok nektek erre egy különös példát elbeszélni. Atyám, áldott legyen emléke, igen jámbor és tudós férfi volt. A nagy Hillel volt a tanítója. Legnagyobb bánatát az képezte, hogy én, egyetlen fia, nem éreztem kedvet aszent-tan tanulmányozásához. Atyám elhanyagolta birtokainkat; egyedüli kedvét csak a Tóra tanulmányozásában s a miezvík legkisebbikének is szigorú teljesítésében találta, én azonban másképp gondolkoztam. Sajnáltam, hogy birtokaink oly keveset jövedelmeznek; a mezőgazdaságnak szenteltem magam s időmet kora reggeltől késő estig erdőben, mezőben és szérűben töltém. Hiába igyekezett atyám engem a tanulásra megnyerni. Egyszer igen dühös lett és így szólt hozzám: — Elhatároztam, hogy amiért úgy rajongsz e földi javakért, megfosztlak tőle, egész vagyonomat a szent templomnak ajándékozom — Azon időben egy Galilea nevű ember szolgált atyám-nál. A Jomkipürt megelőző napon telt le szolgálatának három éve, bérét kikérte, hogy családjához térhessen vissza felső Galileába.

— Nincs pénzem, mondá atyám. Hát adjál buzát. Az sincs. — Akkor adj pénz helyett egy darab földet. Nincs földem. Hát adj nyájadból annyit, hogy három évi szolgálati béremnek megfeleljen. — Nincs nyájam. — Adjál nem bánom, butordarabokat. Az sincs. Erre a szegény ember türes kézzel és bánatos szívvel tért övéhez vissza. Három évig ingyen szolgált. — A sátoros ünnep elteltével, atyám pénzzel telt erszénnyel, három szamarat étellel és itallal, arany és drágaságokkal megpakva Galileába vándorolt egykori szolgájához; szolgálata fejében vitte neki az aranyakkal telt erszényeket s az ajándékokat s aztán kérde tőle: Mit gondolál felőlem, midőn béréd kifizetését megtagadtam tőled?

(Folytatása következik.)

Hirdetéseikért és pályázatokért orthodox szempontból a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

ארטה כשר של פסח
של פסח

csokoládét

a budapesti orth. rabbinátus felügyelete alatt

Stollwerck Testvérek Rt.

készíti

BUDAPESTEN
V., Pozsonyi-ut 4 d.

Kapható minden szakmabeli kereskedésben. Minden tábla csokoládé bélyegzővel és hechserral ellátva.

Prima húsvéti szilvórium
orthodox hechserral ellátva, minden mennyiségben, a legolcsóbb napi áron kapható

KEPES ALBERT központi szeszfordéjében, Berettyóújfalu.
Nagyobb vételnél árengedmény.
A budapesti piacon ügyes elárúsítót keresek.

Ajánlom saját termésű, kitűnő minőségű

ארטה כשר של פסח

fajboralmat

(kivánatra orth. rabbitól Hechserral) legjutányosabb árban. Legkisebb rendelés 50 liter, szállításhoz kölcsön hordót adok. Kérjen árajánlatot.

Steinhert Adolf
szőlőbirtokos
Kecskemét.

ארטה כשר של פסח

VÉNUS

ÉTELZSIR
SNYDERS győri orth. főrabbi ur hechserevel ellátva

VÉNUS ÉTELOLAJ
kiváló minőségben minden szesz, csemege- és élelmiszer üzletben kapható. — Gyárja:
Oiajművek r.-t.
Kohn Adolf és Társa
Győr—Budapest,
Zoltán-utca 18. —
Telefon: 8—22

Képviselet:
Sussmann Lipót és Tsa
Telefon: „Ujpest” 161.

ארטה כשר של פסח

ארטה כשר של פסח

húsvéti aszalt szilvát

Közismert, teljesen megbízható orth. rabbi felügyelete alatt készült, legolcsóbb árban ajánl

W. SCHWARCZ JENŐ
NYIREGYHÁZA.

Saját termésű

kitűnő minőségű és jó ízű

fehér siller ó és idei

ארטה כשר של פסח

kóser borok 25 literen felül nálunk kaphatók.

Schvarcz és Deutsch
vaskereskedők és bortermelők
EGER.

Egész éven át:
Boszniai szilva 80/85, 70/75, 12 és fél kg. ládákban P 1.— P 1.10.
Kaliforniai szilva 30/40, 40/50, 50/60, 12 és fél kg. ládákban P 1.35, 1.25, 1.18.
1a. dió jügő P —.92. román 1.10.
1a. kék mák, uradalmi P —.82.
Egybenpuolt dióbél P 3.30. 25 kg-os ládákban

Fischl Mór, Budapest, Hajós ucca 31. sz.

ארטה כשר של פסח

árak
A budapesti orthodox rabbinátus hechserevel, 80/85 szilva 25 kgr. ládákban, nagybányai szilva 90 kgr. zsákokban. Burgonyaliszt, süritett paradicsom puré, negyed kgr. dobozokban, csakis nagyban. Az áram nagyban, helyt Budapest, készpénzfizetés mellett értendő.

Kispesti zsiradék és szappangyár

„SCHMALHAUSEN“

ארטה כשר של פסח

Prima minőség
Legfinomabb כשר pipere és mandulaszappanok
Megrendelhető:

SCHMALHAUSEN LIPÓT
Budapest, VIII., Rakóczi-tér 16.
Szállítás 5 és 10 kg.-os csomakban is utánvét mellett. —; Törődások elkerülése végett a כשר szappan rendelések már most eszkozlendők.

Saját termésű elsörendű kóser sel Peszach boraink eladó.
Fehértői Szőlőgazdaság
STROH VILMOS, Kiskunhalas.

Orth. kóser ארטה כשר של פסח
fűszerárak, cacao, essencia burgonyaliszt, valamint hitközségünk általi Maczesz, Maczeszliszt legolcsóbb árban kapható

KATZ
Rombach-u. 3. Tel.: J. 366-56.
Maczeszt és minden fűszerárut házhöz szállítok,

ארטה כשר של פסח

kávépörkölés,

cukor és fűszerörlés, a budapesti auth. orth. rabbiság felügyelete alatt kizárólag

Geiringer kávépörkölésében lesz feldolgozva. VII., Dob u. 37.
Telefon: J. 379 07. (Topits ház).

PALYAZATOK

Minden szó egyszeri beiktatása 16, vastagon szedett betűkből 32 fillér. Pályázatok felvételnek: Sip ucca 10. — Hirdetések díja előre fizetendő.

A kiskunhalasi orth. izr. hitközség pályázatot hirdet egy kellemes hangú és jól gyakorlott előimádkozói és metszői állásra. Pályázhatnak 40 éven aluli, magyar honossággal bíró egyének, kik 3 elismert orth. rabbittól kabóla birtokában vannak. Természetbeni lakás, fél sechitő és szokásos mellékjövödelmeken kívül meg egyezés szerinti készpénzfizetés. Mőhel előnyben részesül. Utiköltség csak a meghívottnak térítetik meg. Az állás lehetőség szerint mielőbb elfoglalandó. Családi állapotot kitüntető és működési bizonyítványmásolatokkal felszerelt kérvények bezárólag e hó végéig Weisz Ignác hitközségi elnök úrhoz küldendők.

Kiskunhalas, 1928. március 13.

Fenákel Jónás

zsir és baromfi kereskedése az orth. rabbiság telügyelete alatt. — Napon-ta friss áru házhoz szállítás — Budapest, VII., Kazinczy-utca 52—54. szám. Telefon-hívó J. 334—76. sz.

Orth. kóser פסח של fűszerárak, tej, ecet, cacao, burgonyaliszt, valamint hitközségünk általi Maczeszliszt és macesz hitközségi árban házhoz szállítva **Muncsik Gyulánál** Kazinczy-u. 38. és Vörösmarty-u. 25. Vidéki rendeléseket pontosan eszközlünk. — Megrendeléseket házhoz szállítok.

Kundmachung.

Wirkungsvolle דרישת in deutscher Sprache für jede erdenkliche Gelegenheit wie Z. B. BARMIZVE, CHASSENE u. s. w. Gast u. Antrittsreden verfertigt zu mässigem Preise, unter strenger Diskretion. Ferner, mein MINCHASZ JISZROËL. Preis: 1:20. Honorar von 5 P. aufwärts, 50 H. Porto rekomandiert im voraus erbeten RABBI-NER ISRAEL BRAUN vorher in Halle (Deutschland) Budapest, Szövetség ucca 43.

Apró hirdetések

Hirdetési díjszabás: minden szó egyszeri beiktatása 13, vastagon szedett betűkből 26 fillér. Apróhirdetések felvétele: VII., Sip ucca 10. — Jelíges levelek kettős borítékban, válaszbélyeggel ugyanoda intézendők. — Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők.

Házasság

TIZENKILENC éve közvetít házasságot Nagy Jenő, Rákóczi-ut 57/b. — Telefon (cégnélküli levelezés.)

BENŐSÜLÉST keres 24 éves, intelligens, világiakban jártas bócher. Ajánlatok «Mazel» jeligére.

BENŐSÜLHET vidéki városba 35 év körüli intelligens orthodox fiatalember, jó forgalmu zománec- és vasáru üzletembe, melybe bevezetem. Esetleg 4000 pengő készpénz és butor. „Orthodox” jeligére a kiadóba.

JOBB VALLÁSOS CSALÁDBA benősülne vallási, erkölcsi stb. okokból elvált és ennek folytán existencia (üzlet) nélkül álló 30-as években levő gyermektelen jó megjelenésű intelligens talmid-chochom. Jelige „törékvő”.

HÁZASSÁGOKAT diszkrétan eredményesen zsidó családoknál közvetít Glúck Gyula Debrecen. (Válaszbélyeg.)

NŐÜL VENNÉK gyermekeket szerető, orth. vallásos 40 éven aluli intelligens gyermektelen özvegyet. Kimerítően részletezett közvetlen, vagy közvetlő ajánlatok „kereskedő” jeligére a kiadóba kértnek.

Különféle

KERESEK újkécskei cementáru gyáramba vallásos fiatalembert, lehetőleg szakmabelit. Sirkővágó előnyben részesül. Sajátkezű ajánlatok, igénymegjelöléssel, alantí címre küldendők. Fischmann Izsák, Jászkarajenő.

KERESÜNK megbízható, gyermek-szerető orth. leányt vagy fiatal özvegyasszonyt, aki cseléd segítségével a házi teendőket elvégzi. Fizetés 32 pengő. Cim: Benedikt főrabbi, Szombathely.

ÜZLETHELYISÉG, nagy világos pincével minden szakmának különösen bornak alkalmas, lelépés nélkül átadó. Klauzál-tér 16.

JÓ megjelenésű, szombattartó, fűszer és csemege szakmában jártas fiatal segédet felveszek április 15-i belépésre. Özv. Klein Rudolfné, Kecskemét, Rákóczi ut 5.

ÉPÜLETFA KERESKEDÉSBEN, hosszabb gyakorlattal bíró talmid-chochom, fiatalember, orthodox fakereskedő cégnél keres elhelyezkedés. Jelige: „Jó családból.”

KISÉRŐNŐNEK ajánlok 50 éves intelligens, ügyes orth. uriaszonyt, nyáron át külföldi nyaraláshoz. Angolul is beszél. „Kisérőnő” jeligén a kiadóba.

Orth. kóser פסח של fűszerárak boszniai szilva, burgonyaliszt, eceteszenec, ceras, csokoládé, cacao, lekvár, paradicsom, borok, szilvórium, stb. legrégebbi és legmegbízhatóbb beszerzés forrása

özv. Schlanger Bertalanné

Budapest, VI., Laudon-utca 7. Telefon: T. 126-72

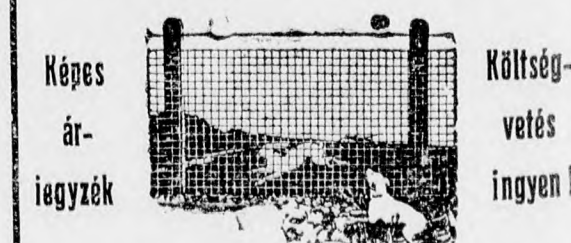
Eladás nagyban és kicsinyben.

Egész éven át és husvétra is legfinomabb vaj és sajtok.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközlök.

HUNGÁRIA DRÓTFONAT

kitűnő, olcsó kerítés

HAIDEKKER SÁNDOR Rt.

Budapest, VIII., Üllői-ut 48—56.

Fiók: Fiumei-ut 3. a kel. pályaudvarnál.

ידישת צייטונג

ZSIDÓ UJSÁG

A magyar orth. zsidóság hetilapja.

Megjelenik hetenkint egyszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VII., SIP-UTCA 10.
TELEFON: József 425—90.

ALAPITOTTA:
GROSZBERG LIPÓT

ELŐFIZETÉSI DÍJ: 1 ÉVRE P 20.—
P 10.—
KÜLFÖLDRE : 1 : P 22.—
Postascheckekontó-szám: 50.791.

Erkölc és külföldi intervenció

Külföldi lapokban már rég volt olvasható, de az elmúlt héten miniszterelnöki kijelentésből is megtudtuk, hogy a Népszövetség a módosított numerus clausus törvénybe iktatásával elintéztnek tartja az akciót, amelyet két évvel ezelőtt megindított ebben az ügyben. Amint ismeretes: Lucien Wolf, az angol-zsidó külügyi bizottság megbízásából és az Alliance Israélite francia-zsidó szövetség panaszt nyújtottak be a Népszövetséghez, hogy a numerus clausus faji megkülönböztetéseket tesz és így ellenkezik a trianoni békediktátummal. A magyar zsidóság többször kijelentette, hogy ezekhez az intervenciókhoz semmi köze, sőt tiltakozik ellenük. Ez a tiltakozás egészen őszinte volt. Elsősorban hazafias érzésből, de azonkívül józan megfontolás alapján is. Mert mit is tehet a Népszövetség ebben az ügyben? Stilis módosítást, a valóságnak más alakban való átírását. Mindez azonban a helyzetet változtatni nem fog. Hiszen Romániát is állandóan figyelmeztette egy félszázad óta a művelt európai közvélemény, hogy ne alkosson kivételes törvényeket a zsidók ellen és Románia formálisan engedelmességet is, hangoztatta a polgárok jogegyenlőségét, csak éppen állandóan törvényt hozott — „az idegenek” ellen. Ebbe azután senki bele nem szólhatott.

Most ugyanigy történt. A Népszövetség felvetette a kérdést és Magyarország átváltoztatta a régi törvényt és így formálisan eleget tett a Népszövetség követelményeinek. Az Alliance és a Foreign Committee (angol zsidó külügyi bizottság) új beadványt intéztek a Népszövetséghez, amelyben rámutatnak erre a körülményre, de a Népszövetség ad acta tette a beadványt s ezzel

elintéztnek tekinti a dolgot. E fordulat a magyar zsidóságban csak megerősíti azt a tudatot, hogy csakis belülről várhatja a teljes jogegyenlőséget s helyzete megjavulását. Szüntelenül kell hangoztatnia, hogy az állami erkölcs alapjával össze nem egyeztethető — egyes, minden terhet viselő, minden kötelességet teljesítő polgárainak jogi lefokozása. Az állami erkölcs diadalával kapcsoljuk össze a zsidó jogegyenlőségnek reményét és követelményét. És e tekintetben sokkal többet várhatunk dr. Serédi Jusztinián hercegprímástól, mint

Lucien Wolf-tól. Ő Eminenciája éppen szerdán mondotta a felsőházban:

Magyarországot csak erkölcsi alapon és az erkölcs segítségével lehet ujjaépíteni.

A mi visszás helyzetünket, amelynek a numerus clausus csak egyik tünete, nem népszövetségi vagy egyéb intervenciók fogják orvosolni, hanem annak a szellemnek diadalrajutása, amely szellem kiáradt Magyarország biboros hercegprímásának eme örökérvényű megállapításából.

Egy mincha-ima hatása

A cseh-szlovák köztársaság elnöke, Masaryk 78-ik születésnapja alkalmából visszaemlékezéseket közöl a lapokban. Nyilatkozik többek között a zsidósághoz való viszonyáról is. Anyja, írja, elhitte a vérvádat és így fia előtt úgy tüntette fel a zsidókat, mint gyilkosokat. A gyerek Masaryk félt a zsidóktól. Ezt a beléoltott antiszemitizmuzt érzésileg soha nem tudta legyűrni, de a józan értelme győzedelmeskedett őstőnein. Mindig arra törekedett, hogy igazságos legyen a zsidókkal szemben s ezért őt zsidóbarátnak tartják. Örökre emlékeztet számára egy jelenet a diákéveiből. Mint realista kirándulást tett több társával együtt a polnai hegyekbe. A diákcsoport közepette azt látja, hogy egy zsidó tanuló társa hiányzik. Keresésére indult és megtalálta a kocsma belső szobájában, amint falhoz fordulva imádkozik s éppen hajlongott. Elszégyeltem magamat — ugymond — hogy mig mi mindenféle ostobaságot csinálunk, a zsidó elmerül az áhitatban.

Ime egy adat ahhoz, hogy milyen igaz a Tóra szava: „örizzétek meg törvényeimet, mert ez a ti bölcsességetek és értelmességetek a népek előtt.” Az a fiu, aki ott a hegyek között minchát imádkozott, talán csak a szülői ház szokásait követte, talán egyéni áhitatának akart eleget tenni és nem is tudta, milyen hatása lesz imájának.

Talán ez a mincha tette Masarykot az igazság emberévé, talán ez hiúsította meg, hogy később a polnai vérváddal kapcsolatban Masaryk fellépésére nem végezték ki a szerencsétlen Hilsner-t? — A Misna azt tanítja: „vigyázz a könnyű miczvokra úgy, mint a súlyos parancsolatokra, mert nem ismered előre a miczvó jutalmát.” Hogy ez így van, mutatja a Masaryknak felejtethetlen mincha-ima.